

INTRODUCCIO A LA LINGÜISTICA

Curs 2009-20010, 21895, 2n semestre, 3r curs

PROFESSORA

MARTA BOSCH BALIARDA

Departament de Filologia Catalana
Despatx 154a (Facultat de Ciències de l'Educació)

Horari d'atenció als estudiants: dijous de 10:30h a 11:30h i hores a convenir

Marta.Bosch@uab.cat

Només es contestaran els missatges enviats des l'adreça institucional
(@campus.uab.es)

DESCRIPTOR DEL BOE

“Los sistemas morfológico, semántico, sintáctico y pragmático”. *Pla d'estudis de 1993 (Resolució de 30 de novembre de 1992, BOE. 13 de gener de 1993, sota la directriu del RD 1497/87 de 27 de novembre).*

OBJECTIUS

- (i) Proporcionar una visió general de les relacions entre el llenguatge i la ment humana a partir de dos paradigmes, la lingüística generativa i la lingüística cognitiva.
- (ii) Conèixer els fonaments de la semàntica, la sintaxi i la morfologia des de la perspectiva de la lingüística cognitiva.
- (iii) Estudiar les relacions entre l'estructura lingüística i l'estructura del discurs.

CONTINGUTS

BLOC 1: CARACTERÍSTIQUES GENERALS DEL LLENGUATGE

1. La diversitat i la universalitat del llenguatge

La diversitat i la universalitat del llenguatge. “Lingüística popular” i ciències del llenguatge.

2. L'aspecte comunicatiu del llenguatge

L'aspecte comunicatiu del llenguatge humà. La comunicació lingüística. Les funcions del llenguatge. El llenguatge humà com a sistema de signes. El signe lingüístic.

3. L'aspecte biològic del llenguatge

Aspecte biològic del llenguatge humà. L'origen del llenguatge. L'adquisició del llenguatge. Gramàtica universal i gramàtica particular.

4. Els criteris de classificació de les llengües

Els criteris de classificació de les llengües. Les famílies lingüístiques. Tipologia lingüística i universals lingüístics.

BLOC 2: L'ESTRUCTURA DEL LLENGUATGE

5. L'estructura fonètica

Llengua oral i llengua escrita. Sistemes de representació gràfica de la llengua. Les relacions entre sons i grafies. Caracterització articulatòria dels elements segmentals.

6. L'estructura fonològica

Les unitats de l'anàlisi fonològica. Trets distintius i classes naturals. Els processos fonològics.

7. L'estructura morfològica

Les unitats de l'anàlisi morfològica. Processos morfològics: flexió, derivació i composició. Les tipologies morfològiques: llengües aïllants, aglutinants i flexives. Les llengües germàniques i les llengües romàniques en la tipologia lingüística de Talmy (1991, 2000): *llengües d'emmarcament en el satèl·lit* (e.g., anglès) vs. *llengües d'emmarcament en el verb* (e.g., català, castellà o francès).

8. L'estructura sintàctica

Gramaticalitat i correcció. Gramàtica descriptiva i gramàtica normativa. Les unitats de l'anàlisi sintàctica. L'estructura sintàctica com a estructura jeràrquica. Categories gramaticals. Categories lèxiques i categories funcionals. Les funcions sintàctiques. Arguments i adjunts. Ordre bàsic dels constituents de l'oració. Tema i rema. Tipologia sintàctica.

9. L'estructura semàntica

Semàntica lèxica. Relacions semàntiques: monosèmia i polisèmia. Homonímia, sinonímia, antonímia i hiponímia. Metàfora i cognició general. metàfores conceptuais i expressions idiomàtiques. Categorització: la teoria dels prototips i conceptes de nivell bàsic.

BIBLIOGRAFIA

Manuals

Per a la preparació del programa de l'assignatura es recomana que els estudiants seleccionin i utilitzin regularment **un** dels sis manuals següents de bibliografia bàsica per a seguir els continguts fonamentals del curs:

1.-

(a) AKMAJIAN, A.- DEMERS, R.A.- FARMER, A.K.- HARNISH, R.M. (1995) *Linguistics: An Introduction to Language and Communication*. Cambridge: The MIT Press, 4th edition.

(b) AKMAJIAN, A.- DEMERS, R.A.- HARNISH, R.M. (1979) *Linguistics. An Introduction to Language and Communication*. Cambridge: MIT Press, 1984 2nd Edition, 1992 3rd Edition. Trad. cast y adaptación de V. Demonte y M. Mora: *Lingüística: Una introducción al lenguaje y a la comunicación*. Madrid: Alianza Editorial (Alianza Universtaria Textos, 81), 1984.

2.-

FASOLD, R.- CONNOR-LINTON, J. (2006) *An Introduction to Language and Linguistics*. Cambridge: Cambridge University Press. Resources:
<http://www.cambridge.org/catalogue/catalogue.asp?isbn=0521612357&ss=res>

3.-

FINEGAN, E. (1989) *Language: Its Structure and Use*. Fort Worth: Harcourt Brace & Company. Second Edition, 1994. Fort Worth: Harcourt College Publishers. Boston: Heinle. Third Edition, 1999; Fourth Edition, 2004. Book companion site:
http://www.wadsworth.com/cgi-wadsworth/course_products_wp.pl?fid=M20b&discipline_number=300&product_isbn_issn=0838407943

4.-

FROMKIN, V.- RODMAN, R.- HYAMS, N. (2003) *An Introduction to Language*. 7th Edition. Boston: Heinle.

5.-

(a) O'GRADY, W.- ARCHIBALD, J.- ARONOFF, M.- REES-MILLER, J. (2001) *Contemporary Linguistics. An Introduction*. Boston: Bedford / St Martin's. Fourth Edition. Student site:
<http://www.bedfordstmartins.com/linguistics/>

(b) O'GRADY, W.- DOBROVOLSKY, M.- ARONOFF, M. (1997) *Contemporary Linguistics. An Introduction*. Boston: Bedford / St. Martins. Third Edition.

(c) O'GRADY, W.- DOBROVOLSKY, M.- KATAMBA, F. (1997) *Contemporary Linguistics. An Introduction*. London: Longman (Learning about Language).

6.-

RADFORD, A.- ATKINSON, M.- BRITAIN, M.- CLAHSSEN, H.- SPENCER, A. (1999) *Linguistics. An Introduction*. Cambridge: Cambridge University Press. Trad. cast. de N. Bel Rafecas: *Introducción a la lingüística*. Madrid: Cambridge University Press (Lingüística), 2000.

AVALUACIÓ

PRIMERA CONVOCATÒRIA (JUNY DE 2010)

La qualificació de la primera convocatòria s'obtindrà a partir de la mitjana d'un examen (60%) i d'exercicis lliurats (40%) – dues activitats obligatòries + exercicis de seguiment.

En l'examen s'avaluarà, mitjançant preguntes amb resposta “cert” o “fals”, el coneixement dels continguts fonamentals del curs, així com la capacitat de resoldre problemes d'anàlisi lingüística.

SEGONA CONVOCATÒRIA (SETEMBRE DE 2010)

La qualificació de la segona convocatòria s'obtindrà a partir d'un examen sobre la totalitat del temari. En l'examen s'avaluarà, mitjançant preguntes amb resposta “cert” o “fals”, el coneixement dels continguts fonamentals del curs i dels manuals bàsics recomanats, així com la capacitat de resoldre problemes d'anàlisi lingüística.

TUTORIES INTEGRADES

Les tutories integrades seguiran un sistema virtual i consistiran en el seguiment de les activitats de l'alumne mitjançant el correu electrònic, especialment pel que fa a la resolució de dubtes i a la discussió de les qüestions que puguin sorgir a propòsit de les lectures i de la consulta dels materials recomanats durant el curs.

AULA MOODLE

Els estudiants matriculats tindran accés als materials de l'assignatura a través de l'aula Moodle. Accessible a: <http://moo.uab.cat/>